भद्राश्वभारताद्यानि पद्मान्यस्य चतुर्द्दिशं ।
भारतं नाम यद्वर्षं दक्षिणेन मयोदितं ॥ २१ ॥
तत् कर्म्मभूमिर्नान्यत्र संप्राप्तिः पुण्यपापयोः ।
एतत् प्रधानं विज्ञेयं यत्र सर्व्वं प्रतिष्ठितं ॥ २२ ॥
तस्मात् स्वर्गापवर्गौ च मानुष्यनारकावपि ।
तिर्य्यक्त्वमथवाप्यन्यत् नरः प्राप्नोति वै द्विज ॥ २३ ॥

इति श्रीमार्कण्डेय पुराणे भुवनकोषे ॥ ५५ ॥

षट्पञ्चाशोऽध्यायः ॥

मार्कण्डेय उवाच ॥

धराधारं जगद्योनिं पदं नारायणस्य च ।
ततः प्रवृत्ता या देवी गङ्गा त्रिपथगामिनी ॥ १ ॥
सा प्रविश्य सुधायोनिं सोममाधारमम्भसां ।
ततः सम्बध्यमानार्करश्मिसङ्गतिपावनी ॥ २ ॥
पपात मेरुपृष्ठे च सा चतुर्द्धा ततो ययौ ।
मेरुकूटतटान्तेभ्यो निपतन्ती विवर्त्तिता ॥ ३ ॥
विकीर्य्यमाणसलिला निरालम्बा पपात सा ।
मन्दराद्येषु पादेषु प्रविभक्तोदका समं ॥ ४ ॥
चतुर्ष्वपि पपाताम्बुविभिन्नाङ्घ्रिशिलोच्चया ।
पूर्व्वाशीतेऽतिविख्याता ययौ चैत्ररथं वनं ॥ ५ ॥

Digitized by Google